

ZVEI nostāja

Digitālās informācijas izmantošanas potenciāls

Mūsu nostāja

Vācijas Elektroniskās un digitālās nozares vārdā ZVEI ar prieku sagaida jaunus Eiropas Komisijas deklarētos mērķus, kas vērsti uz **zaļo un digitālo pāreju**. Lai atbalstītu šo mērķi, mēs vēlamies piedāvāt perspektīvu, kā digitalizācija var radīt pievienoto vērtību. Šajā kontekstā ZVEI atbalsta ideju par **noteiktas juridiskās nepārprotamības radīšanu, ļaujot sniegt nepieciešamo informāciju pilnībā digitalizētā formā** saskaņā ar mūsu tālāk minētajām prasībām.

Pašreizējā situācija

Lai gan digitalizācija jau ir neatņemama ikdienas sastāvdaļa ES iedzīvotāju dzīvē, joprojām iegādājoties produktus, tiek izmantots **liels un lieks informācijas apjoms papīra formātā**. Saskaņā ar pašreizējo Eiropas produktu likuma interpretāciju liels apjoms pavadošo dokumentu (piemēram, drošības informācija, instrukcijas un citi dokumenti) joprojām tiek izsniegti papīra formātā par katru produktu. Vienlaikus liels skaits gala lietotāju pēc pirkuma nekavējoties atbrīvojas no šādas informācijas, tādējādi radot tonnām atkritumu, no kā varētu izvairīties.

Taču vairums ar Eiropas produktu harmonizāciju saistīto tiesību aktu (skatiet pielikumu: Regulējuma piemēru pārskats un ieteikumi) **nesniedz juridisku izpratni un konsekventus noteikumus saistībā ar pavadošās informācijas piegādi pilnībā digitāli**, kā arī tajos izmantoti neskaidri juridiskie termini. Turklāt literatūrā un tiesu praksē novērojamas novecojušas un nekonsekventas interpretācijas, kam nepieciešama pavadošās informācijas iekļaušana, ko tālāk apstiprina pavadošie dokumenti (piemēram Zilais ceļvedis (*Blue Guide*)). Pamatojoties uz šo strikto interpretāciju, piemēram, interneta saitē pieejams PDF fails nav pietiekams, jo tajā nav izpildītas interpretētās prasības. Tas nozīmē, ka, pat ja gala lietotājam ir pieeja internetam, izmantojot viedtālrunus, planšetdatorus vai piezīmjdatorus, joprojām nepieciešama fiziska forma.

Vai šāda prasība ir **mūsdienīga**?

Daļā no jaunākajiem ES harmonizētajiem tiesību aktiem (piemēram, Mašīnu regulā) jau ir noteikumi par pavadošās informācijas digitālo formātu. Taču, tā kā vairumu elektriskās nozares sektora produktu regulē vairāk nekā viens ES harmonizētais tiesību akts, trūkst vispārējas konsekvences. **Tāpēc radušās juridiskās neskaidrības dēļ daudzi ražotāji jūtas spiesti saglabāt papīra formātu**, lai izvairītos no negatīvām sekām, piemēram, dārgiem juridiskiem strīdiem saistībā ar atbildību vai sankcijām no tirgus uzraudzības iestāžu puses. Šī prakse neatbilst tehnoloģiskajai realitātei un gala lietotāju vajadzībām. Tāpēc jāņem vērā arī fakts, ka realitātē papīra formāts vairs nav vislabākais formāts. Piemēram, atjaunināšana, nodošana trešajām persona, fiziskie ierobežojumi un ietekme uz dabu liecina par papīra formāta neērtībām.

Vides un ES iedzīvotāju potenciāls, izmantojot digitālo informāciju

Papildus nenoliedzamajai **pozitīvajai ietekmei uz vidi, sniedzot šādu informāciju digitāli, daudz priekšrocību iegūtu gala lietotāji**: vienmēr atjauninātas, ērti pieejamas versijas dažādās valodās, meklēšanas funkcionalitāte, neierobežota uzskate un daudzas citas. Vienlaikus daļa informācijas varētu tikt parādīta lietotājam draudzīgākā veidā, piemēram, integrējot animācijas, video vai tekstu brīvā formā.

Ieteiktā rīcība

Šajā kontekstā ZVEI atbalsta **juridiskās nepārprotamības ieviešanu**, tostarp saistītajās juridiskajās jomās, piemēram, saistībā ar atbildību par produktu. Ražotājiem būtu jānosaka piemērots informācijas formāts, balstoties uz produkta raksturu un mērķa gala lietotāju, ņemot vērā paredzēto lietošanas veidu katrā individuālā gadījumā. Padarot **produkta informāciju digitālā formātā** pieejamu **internetā, piemēram, skenējot QR kodu**, tas būtu uzskatāms par mūsdienīgu modeli. Lai saskaņotu šo pieeju visos produkta harmonizācijas tiesību aktos (piemēram, vismaz 27 tiesību aktos, kas minēti pielikumā) un Zilajā ceļvedī, ZVEI piedāvā pieņemt ES **apkopoto regulu** (skatiet pielikumu: Regulējuma piemēru pārskats un rekomendācijas). Tas būtu ilgtspējīgs un ātrs risinājums, kas atbalsta arī ES centienus mazināt birokrātiju.

Šāda pieeja būtu nozīmīgs solis ES ilgspējības mērķu sasniegšanā, ieguldījums funkcionālas pievienotās vērtības radīšanā saistībā ar informāciju un ņemtu vērā tehniskās un uzvedības pārmaiņas, kā arī ES iedzīvotāju pašreizējo uzvedību.

Fakti, skaitļi un dati

- 2023. gadā vismaz **93 % ES mājsaimniecību bija piekļuve internetam** (avots: Eurostat)
- Digitālizācija bija neatņemama Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīves sastāvdaļa jau 2021. gadā, kā liecina reprezentatīva patērētāju aptauja (avots: Innolink):
  - 75 % patērētāju vēlas, lai instrukcijas būtu pieejamas tiešsaistē
  - 65 % vērtē instrukcijas kā grūti saprotamas, to garuma un informācijas apjoma dēļ.
  - 55 % jau izmanto tiešsaistes pamācības (sevišķi saistībā ar ražošanu)
- 2023. gadā tikai Vācijā vien
  - patērētājiem tika pārdoti aptuveni **130 miljoni mājsaimniecības elektrisko iekārtu un patērētāju elektronikas ierīču** (piemēram, virtuves iekārtas, televizori, viedtālruņi u. c.) (avots: GfK mazumtirdzniecības panelis/Statista). Tas atbilst **15 600 tonnu papīra un CO₂**;
  - Rūpniecības sektorā (piemēram, sensoru, procesa automatizācijas un citās jomās) tika saražoti 290 miljoni produktu. Tas atbilst **34 800 tonnu papīra un CO₂**.
- Tādējādi **aptuveni 2 000 000 m² mežu ik gadu tiek noslaucīti no zemes virsmas** iepriekš minētajās produktu grupās tikai Vācijā vien, izmantojot papīru, **kura laukums aptuveni trīs reizes pārsniedz Briseles metropoles izmēru. CO₂ piesārņojums atbilst gada izmešiem, ko rada aptuveni 36 000 automašīnu** (gadā nobraucot 10 000 kilometru).

Kontaktinformācija

Tarek Martin El Hawi • Vecākais juridiskais konsultants • Juridiskā nodaļa
Tālrunis: +49 69 6302 334 • Mobilais tālrunis +49 162 2664 955 • E-pasts: tarek.hawi@zvei.org

ZVEI e. V. • Elektro un digitālās informācijas asociācija • Amelia-Mary-Earhart-Str. 12 • 60549 Frankfurt am Main • Germany
Lobija reģistra ID: R002101 • Eiropas caurskatāmības ID: 94770746469-09 • www.zvei.org

2025. gada janvāris